

## Unisoc Webinar Sociale Verkiezingen: overzicht van de vragen en antwoorden

1. Mogen nieuwe kandidatenlijsten neergelegd worden na de hervatting van de procedure?

Men herbegint de nieuwe procedure op X+36. De lijsten moesten ten laatste ingediend worden op X+35 en X+35 valt in de periode voor de opschorting (*in maart, door de lockdown*). Dus op X+36 is het te laat om een nieuwe lijst in te dienen. Wat kan, is tijdens de gewone procedure van behandeling van de lijsten die plaats gaat vinden vanaf het nieuwe X+36, dat individuele kandidaten waartegen een klacht werd ingediend of die geen kandidaat willen zijn of die de onderneming verlaten hebben vervangen worden door nieuwe kandidaten. Dit is geen nieuwe lijst. Dus als de vakbond geen lijst heeft ingediend (*op X+35 in maart*), dan komt er geen nieuwe lijst in de herfst van dit jaar.

2. Een medewerker die zich kandidaat heeft gesteld, is sinds mei langdurig ziek. Het is voorlopig niet duidelijk of hij op de dag van de verkiezing al opnieuw aan het werk zal zijn. Blijft zijn kandidatuur ongewijzigd?

Inderdaad, klopt: die persoon is nog altijd in dienst. De voorwaarde die voorzien is, is gewoon deel uitmaken van de onderneming. Dat betekent een contract hebben met deze onderneming. Dat betekent dus hier zelfs in geval van ziekte: het contract is enkel geschorst, het contract blijft bestaan, dus iemand die ziek is en die kandidaat is kan dus deelnemen als kandidaat. Hij kan eventueel ook komen stemmen, dat is geen probleem.

3. Alle nieuwe indiensttredingen na dag X, mogen deze dan niet mee stemmen?

Om te voldoen aan de voorwaarden om te kunnen stemmen, dus om op de kiezerslijsten te staan, moest men voldoen aan de voorwaarden op dag X. Op dag X moest men normaal gezien drie maanden anciënniteit hebben in mei. Dus dat betekent dat alle werknemers die aangeworven werden na dag X, nooit zullen voldoen aan de voorwaarden en niet opgenomen moeten worden op de kiezerslijsten. Daarenboven, alle daden die plaatsgevonden hebben voor de opschorting van de verkiezingen, blijven ongewijzigd. Dat betekent dat de definitieve kiezerslijsten (die zijn definitief geworden op X+35), moeten niet aangepast worden. De enige aanpassing is eventueel de wijziging van de lijsten op het einde van de procedure, 13 dagen voor de dag van de verkiezingen, mits akkoord van de Ondernemingsraad of het Comité Preventie en Bescherming op het Werk, voor de werknemers die effectief vertrokken zijn uit de onderneming (die geen arbeidsovereenkomst meer hebben).

4. Een kiezer die niet geschrapt werd van de kiezerslijsten (bv. Uit vergetelheid), mag deze toch nog stemmen? Wat kan de voorzitter van het stembureau doen/ondernemen?

De voorwaarde is inderdaad zeer formeel: dat betekent dat men gewoon bewijst dat men mag kiezen door het feit dat men opgenomen is op de kiezerslijst. Iemand die zelfs niet meer voldoet aan de voorwaarde – die geen arbeidsovereenkomst meer heeft met de onderneming – maar die persoon werd niet geschrapt, dan moet de voorzitter hem toelaten en mag deze persoon indien gewenst nog stemmen in zijn oude onderneming.

5. Een medewerker die op de lijst van het leidinggevend personeel stond, maar nu een andere functie heeft en niet meer leidinggevend is, mag deze persoon niet stemmen aangezien hij niet op de kiezerslijst staat?

Hetzelfde antwoord: deze persoon werd niet opgenomen op de kiezerslijst op dag X, want hij voldeed op dat moment niet aan de voorwaarde. De lijsten zijn definitief geworden en hij wordt niet bijgevoegd op de lijst.

6. Door de lange periode van schorsing zijn er heel wat wijzigingen gebeurd bij het leidinggevend personeel. Mag nieuw aangesteld leidinggevend personeel de werkgever vertegenwoordigen in de nieuwe organen na de verkiezingen?

Twee mogelijke situaties. Ofwel gaat het enkel over de wijziging van een persoon, de functie als leidinggevend personeel zelf blijft bestaan. Bv.: iemand was directeur op dag X. Die persoon is vertrokken of heeft een andere functie gekregen en er komt een nieuwe persoon als directeur maar de functie blijft de functie van directeur – daar is absoluut geen probleem. De nieuwe directeur kan aangeduid worden als vertegenwoordiger van de werkgever in de organen.

Zijn de functies zelf veranderd, dus het organigram van de onderneming is gewijzigd, dan gaat men eerst de functie van het leidinggevend personeel moeten aanpassen. Dat kan niet tijdens de periode van de sociale verkiezingen. Deze procedure kan maar begonnen worden vanaf het installeren van de nieuwe organen. Dan kan men eventueel de functies in het organigram aanpassen om de nieuwe personen de mogelijkheid te geven om de werkgever te vertegenwoordigen in de organen. Deze personen kunnen eventueel ondertussen als deskundigen worden opgenomen in de vergaderingen om dan uitleg te kunnen geven indien nodig.

7. Zijn er richtlijnen/gaan er nog richtlijnen worden uitgebracht om een stembusgang coronaproof te laten verlopen?

Er zijn een aantal maatregelen die voorzien zijn door de FOD WASO voor de gewone werkzaamheden in de ondernemingen. Wij zijn nog niet op de hoogte van specifieke maatregelen voor de stemming, maar dit kan een vraag zijn aan de FOD WASO om eventueel hun richtlijnen aan te passen voor de verkiezing. Unisoc neemt deze vraag mee

voor de vergaderingen met de FOD WASO, om hopelijk nog specifieke richtlijnen voor de verkiezing mee te krijgen.

8. Klopt het dat de invoering van de volledige stemming per brief niet rechtsgeldig is?

Nee, in se niet. Men moet inderdaad voldoen aan een aantal voorwaarden, bv. dat de werknemers teminste verspreid zijn en niet werken in een bepaalde specifieke werkplaats, of ziek zijn of een voorlopige schorsing van hun arbeidsovereenkomst hebben. Dan kan men de stemming bij brief voorzien. Dit kan niet voorzien worden voor wat betreft de werknemers die gewoon binnen de onderneming op de gewone werkplaats werken en niet getroffen worden door maatregelen van corona.

9. Kunnen eventuele nieuwe federale verkiezingen invloed hebben op de sociale verkiezingen?

Deze keer niet: alles is nu geregeld door geldige wetteksten en besluiten, dus er wordt geen wijziging verwacht. Bovendien, voordat er een wijziging kan gebeuren aan die teksten, zullen de sociale verkiezingen al achter de rug zijn.

10. Slide update kiezerslijsten: bij unanieme beslissing van de ondernemingsraad of CPBW moet een beslissing genomen worden (over de update van de kiezerslijsten). Wat moet exact het voorwerp uitmaken van de unanieme beslissing?

Wanneer mensen geschrapt worden, wordt dit geval per geval voorgelegd aan de ondernemingsraad of het comité (met bijkomende/bijhorende uitleg). De werkgever geeft aan welke mensen vertrokken zijn en wanneer ze vertrokken zijn. Dit moet goedgekeurd worden door een unanieme beslissing van de raad of het comité.

11. Kiezers die uit dienst zijn willen wij schrappen. Moeten wij hiervoor goedkeuring hebben van de ondernemingsraad? Is die goedkeuring essentieel of verplicht?

Ja, dit is verplicht.

12. Een medewerker die in september 2020 wegens brugpensioen (SWT) de onderneming verlaat. Wordt deze geschrapt van de kiezerslijsten of mag deze toch nog stemmen?

Deze persoon op SWT maakt geen deel meer uit van de onderneming, dus de procedure uit vraag 10 moet gevolgd worden ter schrapping van de lijsten. Wordt hij niet geschrapt, dan kan hij nog komen stemmen.

13. Is er een model beschikbaar voor het wijzigingsbericht op de site van de FOD WASO?

Ja, zie: <https://werk.belgie.be/nl/themas/sociaal-overleg/sociale-verkiezingen-2020/webapplicatie>

Zie titel

Het model van wijziging voor X is verplicht te gebruiken.

14. Je kan dus niet iedereen laten stemmen per stembrief?

Klopt: voor werknemers die gewoon blijven werken in de vestiging van de onderneming is stemming per brief niet toegelaten. Daarenboven, stemming per brief is niet eenvoudig en kost ook geld.

15. We hebben heel wat stembureau's voorzien die niet nodig zullen zijn door de coronasituatie. Kunnen we dat aantal nog wijzigen en indien ja, moet dit aangepakt worden?

De beslissing van de stembureau's moet nog gebeuren. De verdeling van stembureau's gebeurt na X+36, in functie van de kandidatenlijsten. Dit is normaal nog niet gebeurd en kan dus in functie van de nieuwe lijsten worden aangepast.

16. Een onderneming heeft drie verkiezingsdagen: 17-18-19 november. Welke deadlines moeten worden nageleefd? Is dit de laatste of de eerste verkiezingsdag die in rekening moet genomen worden?

In de kalender is dag Y altijd de eerste dag van de periode, dus in dit concreet geval is dat 17 november.

17. Als ik het goed begrijp, publiceren we op X+40 de kandidatenlijsten, zoals we ze voor de schorsing van de procedure ontvangen hebben, ook al staan er personen op die ondertussen uit dienst zijn, en kunnen de vakbonden deze kandidaten nadien nog vervangen.

Dit klopt. De lijsten die ingediend werden voor X+35 zijn definitief en worden zo aangeplakt. Dan begint de procedure van klachten en vervangingen. In het kader van deze procedure kunnen deze mensen eventueel vervangen worden.

18. Bij het wijzigen van bericht X: moeten we dat ook kunnen aanmaken/invullen via een softwarepakket, of moet het gedownload worden van de site van de FOD WASO en moet het handmatig worden ingevuld?

Het model van de FOD is in elk geval een verplicht model, men moet dat model gebruiken. Sommige sociale secretariaten kopiëren gewoon de modellen van de FOD om het nadien door te geven aan hun klanten. Je kan de link hoger in deze vragenreeks terugvinden. Als dit model is geïntegreerd in de software van het sociale secretariaat is dit ook voldoende.

19. Mag een medewerker die nu in het leidinggevend kader zit, maar bij het opstellen van de kiezerslijsten nog niet, stemmen? (hij stond bij het opstellen nog op de kiezerslijsten)

De kiezerslijsten zijn definitief, dus hij mag stemmen. Hij moet natuurlijk niet stemmen.

20. Stembureau's: mogen we het aantal stembureau's verhogen, om zo het aantal kiezers per bureau te verlagen?

Dit zijn beslissingen die moeten genomen worden na X+36. Het oprichten van het kiescollege en nadien van de stembureau's zijn operaties die gebeuren na X+36. Dat zijn beslissingen van de OR of CPBW.

21. Indien door de coronasituatie een heel aantal werknemers thuis moeten werken in plaats van op hun werkplaats, is dan een algemene stemming per brief wel mogelijk?

Voor degenen die thuis werken kan dit zeker, want hun effectieve werkplaats ligt ergens anders dan de werkplaats van de onderneming, voor deze personen kan men dat doen. Hiervoor is een akkoord nodig voor X+56 met de organisaties die kandidatenlijsten hebben ingediend.

22. In de voorbije periode hebben meerdere leidinggevenden de organisatie verlaten. Blijven zij met naam op de lijst van leidinggevenden staan? Dit staat los van de functie die gelijk blijft.

De enige lijst die van belang is voor het leidinggevend personeel, is de lijst van de functies die blijven bestaan. Die lijst blijft vast, tot die in de toekomst eventueel gewijzigd wordt. De lijst van personen is iets dat constant evolueert. Iemand kan eventueel een leidinggevende functie uitoefenen op dag X en niet meer op dag Y: dan kan hij niet aangeduid worden als een vertegenwoordiger van het de werkgever. En omgekeerd, iemand kan niet opgenomen zijn op de lijst van de personen met een leidinggevende functie op dag X, maar wel op dag Y. Dan kan hij wel aangeduid worden als vertegenwoordiger van de werkgever. De functie blijft vast, de persoon kan inderdaad veranderen.

23. Mag iemand die lid is van het leidinggevend personeel in het kiesbureau zetelen, als voorzitter, als bijzitter of als plaatsvervanger?

De mensen die een functie van leidinggevend personeel bekleden, kunnen eventueel voorzitter zijn van een stembureau. De enige voorwaarde is lid zijn van de onderneming, nl. een arbeidsovereenkomst hebben met de onderneming. Een personeelsdirecteur kan bijvoorbeeld voorzitter zijn van een kiesbureau. De secretaris en de andere leden van het kiesbureau moeten wel werknemers zijn opgenomen op de kiezerslijsten, geen leidinggevend personeel.

24. Mogen er ook mensen worden ingezet in het kiesbureau die niet tewerkgesteld zijn in de onderneming?

De voorzitter moet een arbeidsovereenkomst hebben met de onderneming, zijn functie speelt geen rol. Voor de anderen: zij behoren normaal gezien tot de categorie waarvoor het bureau moet werken en de hoedanigheid van kiezer hebben. Dus mensen die extern zijn, voldoen zelfs niet aan de eerste voorwaarde.

25. Er zijn geen sancties voorzien wanneer een werknemer niet komt stemmen, maar moeten we er niet op wijzen dat er een morele stemplicht is?

Inderdaad, dit moet opgenomen worden op de verschillende documenten die gebruikt worden bij de sociale verkiezing. Aangezien er voor die zaken (verplichte) modellen zijn, wordt die zin altijd opgenomen in die modeldocumenten. Als de werkgever deze modellen gebruikt is er geen probleem, deze zin wordt dan altijd vermeld.

26. Een kandidaat wenst zich terug te trekken van de kandidatenlijsten. Wat nu? Wat als dat de enige persoon was op de lijst?

Als een kandidaat geen kandidaat meer wil zijn, moet hij bij de hervatting van de procedure, bij aanplakking van de lijsten, reageren. Hij moet meedelen dat hij geen kandidaat meer wil zijn. Op dat moment kan de vakorganisatie nog een vervanger aanduiden voor deze persoon. Als hij de enige kandidaat was en er komt geen vervanging, dan blijft de zetel vacant.

27. Een onderneming had twee dagen verkiezing voorzien. Ondertussen is er beslist dat ze per brief zullen stemmen, waardoor we met één verkiezingsdag voldoende tijd kunnen hebben. Mogen we de twee geplande verkiezingsdagen nog herleiden naar één dag?

Normaal gezien moet men kopiëren wat er voorzien was bij dag X, in februari. Als er unaniem in de OR of CPBW wordt beslist om te herleiden naar één dag, is er geen vermoeden dat er beroep zou kunnen komen tegen deze beslissing, tenzij het onmogelijk wordt voor de werknemers om nog te kunnen stemmen.

28. Mogen vakbondssecretarissen gevraagd worden om als getuige te fungeren?

De getuigen zijn in principe werknemers van de onderneming, geen derden. Vakbondssecretarissen zijn niet verbonden aan de onderneming en mogen daarom niet getuigen.

29. Kan een leidinggevende geen bijzitter zijn bij de verkiezingen van het CPBW?

Inderdaad, de leidinggevende kan wel voorzitter zijn, de enige voorwaarde is een arbeidsovereenkomst met de onderneming. De anderen moeten arbeiders of bedienden zijn.

30. Medewerkers die tussen mei 2020 en nu even uit dienst waren en nu terug in dienst komen, zijn zij stemgerechtigd of niet?

Alle mensen die voorkomen op de kiezerslijsten, mogen in principe stemmen. De enige mogelijkheid om ze eruit te halen, is door de procedure te volgen die voorzien is op Y-13. Men zal op dat moment moeten appreciëren of ze op dat moment nog in dienst zijn of niet. Mensen die in en uit dienst geweest zijn tijdens de periode van corona, zullen op Y-13 waarschijnlijk nog altijd een arbeidsovereenkomst hebben met de onderneming en dus voldoen aan de voorwaarden om te stemmen.

31. Een kandidaat is uit dienst en de vakbond heeft geen vervanging. Moet hij op de kandidatenlijst blijven staan?

Als die kandidaat geen deel meer uitmaakt van de onderneming, kan er een klacht worden ingediend dat hij nog op de lijst staat. Dan zal de vakbond moeten reageren. Als niemand iets doet, blijft die persoon op de lijst staan. Wordt hij verkozen, dan blijft de zetel wel leeg, want die persoon mag niet zetelen.

32. Kan een nieuwe medewerker die lid is van het leidinggevend personeel een rol opnemen in het stembureau? Ze is geen kandidaat en staat niet op de kiezerslijsten en staat niet op de lijst met leidinggevend personeel.

In een stembureau kan deze persoon voorzitter worden, zowel voor OR als voor CPBW.

33. In februari was een onderneming met 101 medewerkers, op dit moment met 104 medewerkers. Ze hebben vijf kandidaten. Ze houden nu rekening met de situatie van februari, maar moeten wij na de verkiezing nog twee effectieve leden toevoegen, met akkoord van het preventiecomité?

Het aantal mandaten en de verdeling tussen de vakbonden, is en blijft wat ze was in februari 2020. Hier wordt niet aan gewijzigd, zelfs al is de samenstelling van het personeel gewijzigd.

34. Mogen voorzitter én secretaris leidinggevende zijn, of enkel de voorzitter?

Enkel de voorzitter. Secretaris is gewone werknemer en moet opgenomen zijn op de kiezerslijsten.